

Pavel CHALUPA

Lidské věky v symbolické výzdobě fasád renesančních měšťanských domů na česko-rakouském pomezí

Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2015, 91 s.

Umělecké ztvárnění fasád měšťanských domů zůstává na rozdíl od šlechtických sídel stále více předmětem zájmu dějin umění. Pavel Chalupa se k tématu pokusil přistoupit z historického či historicko-antropologického úhlu pohledu a za výzdobou měšťanských domů hledal symbolický odraz myšlenkového světa majitele a stavebníka. Zaměřil se na výzdobu, která znázorňovala lidské věky, regionálně svůj výzkum ukotvil v česko-rakouském pomezí. Heuristické východisko mu tak tvoří dva měšťanské domy na české straně (Český Krumlov a Slavonice) a tři na rakouské straně hranice (Retz, Horn a Weitra).

Bakalářská práce má logickou strukturu, Pavel Chalupa si v úvodních kapitolách pečlivě připravuje půdu pro pozdější pokus o interpretaci ikonografické výzdoby. Nejdříve se věnoval shrnutí dosavadního bádání o renesanci, ikonografické výzdobě či symbolické komunikaci. Přiznám se, že v některých pasážích mi text Pavla Chalupy připadá až příliš strohý (např. s. 9), ale na srozumitelnosti mu tato skutečnost neubírá. Dále se věnuje přehlednému představení měšťanské architektury a domácností a poměrně podrobně sgrafitové výzdobě. Za nadbytečné považuji základní informace o dělení renesance v Itálii včetně výčtu nejznámějších osobností, strohý je také popis vývoje renesance v Čechách, zde text působí velmi „školský“. Také stojí za připomenutí, že jeden z cyklů není vyveden ve sgrafitu, ale jde o malbu, které se Pavel Chalupa nevěnuje. Další „přípravná“ kapitola se pak věnuje lidským věkům a jejich vývoji od středověku až do 19. století. Zde autor pracuje s velmi dobrou základnou odborné literatury, nejen české, ale i zejména cizojazyčné. Z českých studií pouze postrádám drobný, ale ne nedůležitý článek Milana Kopeckého. Další kapitola se poté věnuje rozboru tří divadelních prací z českého prostředí, které představují cyklus lidských věků. Zdá se mi, že Pavel Chalupa mohl tyto poznatky více využít při pozdější komparaci ikonografické výzdoby. Nabízí se otázka, zda se divadelní motivy prolínají s výzdobou měšťanských domů. Dále se domnívám, že více se lze věnovat náboženskému prostředí, ze kterého zmíněné mravoučné texty pocházely. Lze je více přisoudit katolickému či nekatolickému prostředí, anebo zde konfese nehrála žádnou roli?

Stěžejní kapitola poté spíše katalogizačním způsobem představuje fasády vybraných domů. Autor popisuje jednotlivá vyobrazení, hledá pro ně předlohy a předkládá případné texty. Myslím, že při citaci textů z vyobrazení by bylo dobré použít uvozovky či text jinak graficky odlišit. Za velmi zdařilé považuji zařazení jednotlivých výjevů do textu. Stranou pozornosti Pavel Chalupa nenechává ani osobu majitele a zadavatele výzdoby. Snaží se sledovat jeho sociální zařazení, popřípadě konfesi a také okolnosti, ze kterých došlo k realizaci výzdoby. Na závěr se Pavel Chalupa pokusil o komparativní přístup a hledal odpovědi na otázky související s vnitřním světem majitelů měšťanských domů. Na některé bude moci přinést odpovědi až hlubší ponor do jiných typů pramenů.

Z formálního hlediska se práce nevyznačuje závažnými prohřešky. Kvalitně zpracované jsou přílohy. Na základě výše uvedeného práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 27. srpna 2015

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Pavel Král', with a long horizontal flourish extending to the right.

PhDr. Pavel Král, Ph.D.